

Iz raznih držav

Vsi Slovaki združeni v eno stranko. Zastopniki vseh slovaških političnih strank so imeli v začetku minulega tedna v Bratislavi sestanek, na katerem so sklenili, da se združijo vse dosedanje slovaške politične skupine v eno veliko narodno stranko, ki bo predstavljala pod imenom »Hlinkova slovaška ljudska stranka« voljo naroda.

Končni izid parlamentarnih volitev na Poljskem. Že zadnjič smo kratko poročali, da so se vršile na Poljskem 6. novembra parlamentarne volitve, katerih so se vzdržali opozicionalci. Končni izid volitev je ta-le: od 17.580.380 vpisanih volilcev je glasovalo 11.884.704. Izvoljenih je bilo 208 poslancev. Vladni stranki nacionalne unije jih pripada 161. Zastopnikov narodnih manjšin je 24, in sicer 19 Ukrajincev in 5 Judov. Nezavisnih poslancev je 23. Nemška manjšina je glasovala za vladne kandidate.

Žrtev judovskega atentata podlegla obstrrelu. Zadnjič smo poročali, da je v Parizu smrtnonevarno obstrlel 17 letni jud Grünspann tajnika nemškega veleposlaništva von Ratha. Obstreljeni je podlegel ranam nekaj ur za tem, ko je bil izvršen nanj napad. Napadalec je izjavil, da ga je prisililo k zločinu trpljenje njegovega plemena, katerega najbolj preganjajo Nemci. Atentat bo imel za judovstvo v Nemčiji in po drugih državah, katere so vzele Jude na muho, dalekosežne posledice. Odgovor na umor mladega nemškega diplomata so bili srditi protijudovski izgredi po vsej Nemčiji, katere je zaustavila vlada s policijo in hitlerjanskimi napadalnimi oddelki potem, ko so že bile po večjih mestih porušene judovske molilnice ter razbite trgovine Judov.

Ustanovitelj poveljne Turčije umrl. Po daljšem bolehanju je umrl v Carigradu 10. novembra Kemal Atatürk, predsednik poveljne Turčije, kateri je bil res oče v vsakem oziru. Kemal se je rodil kot sin carinika v Solunu leta 1879. Posvetil se je vojaškemu stanu in se je odlikoval z izrednimi poveljniškimi zmožnostmi med svetovno vojno in po vojni, ko je ustvarjal novo Turčijo in premagal ter zbil vse sovražnike, ki so stegovali roke po Turčiji, da bi jo razkosali. Kemalovo delo je uvedba latinske pisave, odprava fesa za moške glave ter zagrinjala za ženske obraze in njegova zasluga je modernizacija Turčije v upravnem in vojaškem oziru. Atatürk je užival največji ugled po vsem kulturnem svetu.

Izidi volitev v Združenih ameriških državah. V Združenih ameriških državah so se vršile 8. novembra volitve v parlament, na novo je bila izvoljena ena tretjina senata ter v 32 državah so izvolili nove guvernerje. Volilnih upravičencev je bilo krog 40 milijonov, glasovalo je nad 30 milijonov. Borba se je vršila med demokratsko stranko in za gospodarsko politiko predsednika Roosevelta in med republikanci ter proti Rooseveltu. Zmagali so republikanci pri volitvah guvernerjev, od katerih so dobili 17, demokrati pa samo 15. Od 35 senatorjev, kolikor jih je bilo treba voliti, so dobili republikanci 15, demokrati pa 20. Z ozirom na celotno število senatorjev so napredovali demokrati za 8. Od 432 poslancev je odpadlo na demokrate

243, na republikance 167 in so napredovali za 77. Ostale mandate so dobile razne druge brezpomembne skupine. Politično razmerje po teh volitvah bo kazalo tole sliko: v poslanski zbornici imajo demokrati 243, republikanci 167; v senatu demokrati 67, republikanci 32; guvernerjev demokrati 80, republikanci 18. Volitve novega predsednika bodo leta 1940 in tedaj bo nastopil najbrž Roosevelt v tretje kot kandidat.

Združene ameriške države bodo izdale za oborožitev 75 milijard dolarjev. Kongresu bo predsednik Roosevelt predložil za leto 1939 oboroževalni načrt Združenih ameriških držav, kateri je predviden na pol drugo milijardo dolarjev ali na 75 milijard dolarjev. Najnovejši ameriški oboroževalni načrt določa: 1. Zračno brodogradnja naj se potroji in zviša od 2320 letal na 7000 vojnih letal. 2. Število kopne armade naj se zviša na 400.000 mož (dosedanja vojna sila kopne armade znaša 178.000). To armado je treba oborožiti z najmodernejšim mehaničnim orožjem in s polavtomatičnimi puškami. 3. Nakopiči naj se rezervnega vojaškega materiala za takojšnjo oborožitev enega milijona mož. V vojni naj bo Amerika v stanju, da že v nekaj tednih vrže na bojišče popolnoma opremljen milijon mož. 4. Industrija naj se tako uredi,

da jo bo v najkrajšem času mogoče preurediti v vojno industrijo.

Zopet čiščenja na najvišjih vojaških mestih v sovjetski Rusiji. V Rusiji so zaprli predsednika vrhovnega vojnega sodišča Ulriha, ker je osumljen, da je pristaš Trockega. Ulrih je bil član vrhovnega vojnega sodišča, ki je obsodilo maršala Tuhačevskega in tovariše na smrt. Izmed desetih članov tega sodišča sta na svojem mestu samo še konjeniški maršal Budjoni, poveljnik moskovske posadke, in general Zapožnikov, šef generalnega štaba, dočim so bili vsi ostali že ustreljeni ali pa so zaprti. — Odstavljen je bil dalje minister za vojno mornarico Peter Smirnov in je bil imenovan namesto njega dosedanji namestnik komisarja za notranje zadeve Frinovski. Admiral Smirnov je bil četrti komisar sovjetske mornarice in je bil na svojem položaju komaj leto dni. O njegovi usodi ni ničesar znanega. Proti njemu sicer ni bila naperjena kaka obtožba, vendar mislijo, da je postal žrtev Stalinovega čiščenja. — Še vedno ni ugotovljena usoda nekdanj mogočnega vrhovnega poveljnika sovjetske armade na Daljnem vzhodu maršala Blücherja. Nekatera poročila trdijo, da je zaprt in bo ustreljen, druga zopet, da je še na prostem. Gotovo je toliko, da je že določen njegov namestnik z zelo omejenim delokrogom. Naslednik maršala Blücherja je 38 letni armadni general Gregor Štern.

Novice iz španske državljanske vojne

Novi uspehi nacionalistov

Med prodirajočimi Francovimi četami in med branečimi se komunisti so se bili srditi boji v minulem tednu ob bregovih reke Ebro, kjer so se rdeči močno utrdili. Največji uspeh nacionalnih čet je zasedba mesta Mora de Ebro, katero leži na polotoku in je obdano od treh strani od Ebra ter je bilo za rdeče ob Ebru najbolj važna postojanka. Pred umikom so rdeče čete za-

žgale velike zaloge streliva. Zaradi silovite eksplozije nastali požari so uničili skoro vse hiše mesta. Zmagovalcem je padlo v roke skoraj čisto zapuščeno mesto in so preostali le posamezni ljudje, kateri so se skrbno skrili pred umikom rdečih.

Iz Mora de Ebro prodirajo nacionalisti v važne dele gorovja Siera de Perlas.

Francova letala so razbila tudi most čez Ebro pri Flixu, preko katerega so dobivali

